

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rakennetuesta Kemin seudulle Veitsiluodon tehtaan sulkemisen johdosta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Kaisa Juuson /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 250/2021 vp:

Miten hallitus aikoo tukea Kemin seutua työpaikkojen menetyksen kohdatessa aluetta Stora Enson Veitsiluodon tehtaan lakkauttamispäätöksen seurauksena?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Viimeisen vuoden aikana Kemi-Tornion seutukunnan elinkeinokehityksessä on tapahtunut paljon koronan lisäksi. Stora Enson tilanteen taustalla on paperin kysynnän lasku ja koronapandemia. Tehtaan sulkeminen vaikuttaisi enintään 670 henkilöön, joista 530 työskentelee Paper-divisioonassa ja 140 kunnossapitoyhtiö Eforassa. Tämä on noin kymmenen prosenttia yhtiön henkilöstöstä Suomessa. Veitsiluodon saha jatkaisi toimintaansa Wood Products -divisioonassa. Saha työllistää noin 50 henkilöä. Irtisanominen koskee noin 15 prosenttia seutukunnan ja 9,7 prosenttia koko maakunnan teollisuuden toimialan työpaikoista. Kemin seudulla on ollut samanaikaisesti myönteisiä uutisia. Alkuvuodesta 2021 tuli positiivinen uutinen Metsä Fibren biotuotetehtaan rakentamisesta, joka on kokoluokaltaan 1,6 miljardia euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriön, Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimiston kesken on pidetty tilannekatsaus välittömästi Stora Enson 20.4. tekemän ilmoituksen jälkeen, ja käynnistettiin äkillisten rakennemuutostojen valmistelut alueen ja irtisanottavien työntekijöiden tueksi. Samaan aikaan perustettiin äkillisen rakennemuutoksen ryhmä (ÄRM-ryhmä), joka piti ensimmäisen kokouksensa samana päivänä. Siinä sovittiin kiireellisistä muutosturvatoimista ja avusta henkilöstölle, samoin jatkovalmistelusta.

On käynnistetty toimet uusien työmahdollisuuksien kartoittamiseksi ja palveluiden tarjoamiseksi töitään menettävälle henkilöstölle. Alueen TE-toimistolla ja ELY-keskuksella on tässä keskeinen rooli. Työllisyysmäärärahoja ja TE-palveluiden resursseja on välittömästi lisätty 2,5 miljoonaa euroa Kemi-Veitsiluodon tilanteen johdosta. Kaikki tarpeellinen tuki uuden työn tai koulutuspolun löytämiseen sekä osaamisen päivittämiseen tarjotaan irtisanottaville.

Irtisanomisen kohteeksi joutuvat työntekijät voivat päästä jo irtisanomisaikana TE-toimiston muutosturvatoimenpiteiden piiriin. Tällöin kartoitetaan työnsä menettäneiden osaamisprofiilit ja laaditaan henkilökohtaiset suunnitelmat mahdollisimman nopealle uudelleen työllistymiselle. Muutosturvatilanteessa TE-palvelut tarjoavat mm. infotilaisuuksia työntekijöille, työnhakupalve-

luita ja työnvälitystä, valmennusta, palkkatukea, työvoimakoulutusta, työkokeilua, tukea ja neuvontaa yrittäjyyttä harkitseville (ml. starttiraha) sekä muita ammatillisia valmiuksia kehittäviä palveluita. Alueellista liikkuvuutta voidaan tukea liikkuvuusavustuksilla.

Kokemukset äkillisten rakennemuutostilanteiden hoitamisesta osoittavat, että ratkaisevan tärkeää muutostilanteissa onnistumisessa on tilanteen johtaminen ja koordinaatio sekä alueen toimijoiden yhteistyö. Oleellista onnistumisessa on se, miten isoissa irtisanomisissa kyetään yhdistämään yritysten, kaupunkien, maakunnan, oppilaitosten, TE-toimiston ja ELY-keskuksen osaaminen ja muut resurssit yhteisen tavoitteen eli uudelleentyöllistymisen sekä uusiutuvan yritystoiminnan saavuttamiseksi. Kemi-Veitsiluodon osalta lähdettiin ripeästi rakentamaan yhdessä aluetoimijoiden kanssa kehittämissuunnitelmaa uusiutuvan yritystoiminnan aikaansaamiseksi. Näiden toimenpiteiden rahoitukseen on tarvittaessa käytettävissä työ- ja elinkeinoministeriön rahoitusinstrumentteja. Rahoitusta koskevia päätöksiä voidaan tehdä sen jälkeen, kun aluetoimijat ovat toimitaneet tarkemman suunnitelman työ- ja elinkeinoministeriölle.

Veitsiluodon tehdasalue on logistisesti kiinnostavalla sijainnilla mm. Kemin sataman ja aktiivisen teollisuusympäristön läheisyydessä. Eri toimijoiden yhteistyönä on aloitettu kartoittamaan mahdollisia uusia tulijoita ja investoijia Kemin alueelle.

Helsingissä 10.5.2021

Työministeri Tuula Haatainen